

Leerrede over Romeinen 8: 3 en 4, uitgesproken op Woensdagavond 21/12/49 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 85: 4

Lezen - 1 Johannes 1

Voorrede.

In het vers, dat wij zo-even zongen, worden wij als opgeleid tot de stilte der nooit begonnen eeuwigheid, in het eeuwige raadsbesluit. Op de voorgrond treedt, dat God - tegen Wie wij gezondigd hebben, bij Wie wij zo diep in de schuld staan, Die in de huishouding der genade de plaats des Rechters inneemt en met ons lot bewogen is geweest - de Eerste is geweest Die gedachten des vredes heeft geopenbaard. Het was Zijn wil, om diep gevallen, verloren schepselen, weer in gunst en genade te herstellen en als aan Zijn Vaderhart te drukken. Hen Zich weer toe te eigenen, om bij Hem te zijn alsof er nooit zonde of breuk tussenbeide geweest is, maar wij van nature Zijn kinderen zijn.

Daar het de wil des Vaders was om zondaren aan te nemen, zo moest het nochtans geschieden met behoud van Zijn eer, alsook met grootmaking van Zijn Naam. Maar krachtens de reinheid Zijns Wezens, kon die Majesteit niet met ons te doen hebben. Wat dan? Daar het nochtans Zijn lieve wil was om ons te bezitten, zo was Zijn Woord in die vrederaad: "Wie is Hij, Die met Zijn hart Borg worde, om tot Mij te genaken?" Daar heeft Jezus Christus vrijwillig op Zich genomen om Borg te zijn voor gevallen schepselen, die van nature niet anders konden dan God naar eer en kroon steken. "Borg zijn" sluit in, om voor alle zaken in te staan. Dat is dus tweeledig: vooreerst te betalen voor de zonden - voor de schuld - en ten andere wat verloren was weer te verdienen; dat is, om de gerechtigheid te verwerven die wij in het paradijs verloren hebben.

Doordat Christus op Zich nam om Borg te zijn, werden de reine deugden in Gods heerlijk, verheven Wezen, die als in strijd tegenover elkander waren, bevredigd. Want daar God genade wilde bewijzen, kwam de waarheid er tegen op, en omdat God vrede wilde maken, kwam daar het recht tegen op. Maar, daar Christus op Zich nam Borg te zijn, daar werd genade van waarheid blij ontmoet en is de vrede met een kus van 't recht gegroet. Daardoor kunnen, met behoud van Gods eer, zondaren weer in Gods gunst en in Zijn gemeenschap geraken. De inhoud van het Evangelie der genade is dan ook, dat ons gepredikt wordt, dat er alleen zaligheid is door de offerande van Jezus Christus, door Zijn Borgstelling, en dat het er buiten niet is. Alléén dáárdoor.

Wat in die vrederaad is verhandeld en wat de derde Persoon, de Heilige Geest, op Zich nam, om, naar de wil des Vaders, die arbeid van Jezus Christus hier openbaar te brengen en zondarsharten te bearbeiten, te wederbaren, en die arbeid van Christus toe te passen, dat wordt ons door het Evangelie gepredikt, opdat wij - er door verlicht - zouden gaan verstaan, zouden gaan onderscheiden, als ik zalig word, dan word ik zalig zonder werken mijnerzijds, dan geschiedt dat uit genade!

Iemand mocht zeggen: "Maar dat heeft een mens toch gauw genoeg dóór?" Jáá, ... wij begrijpen er wel ras wat van met ons verstand, maar dan is het nog niet doorgedrongen tot het hart noch heeft zetting genomen dat de zaken zó zijn en niet anders! Want wij kunnen met de tong belijden, dat het alleen een werk van genade is, terwijl wij (om zo te spreken) tot over onze oren vol zitten met werken, deugden en plichten, met de zonden te verbeteren, die te boven te komen, ons voor God te schikken en te vormen om Hem aangenaam te zijn (wat nóóit kàn geschieden).

Wanneer wij door die Geest verlicht en bearbeid worden, en het Woord wordt geheiligd, dan worden wij daardoor geopenbaard in onze zonden, zoals wij door Adams val geworden zijn, opdat wij al onze werken moeten prijsgeven en onze verloren staat moeten aannemen, ja ons het oordeel Gods moeten onderwerpen. En, is er een verlorene, een schuldige, die er zelf uitvalt, dan kan die persoonlijk, als onderwerp in verlorenheid gaan ervaren, dat Christus waarlijk de Middelaar Gods en des mensen is, om in vrucht te genieten: ja, waarlijk:

Dàn wordt genâ van waarheid blij ontmoet;
De vrede met een kus van 't recht gegroet.

In aansluiting dan op hetgeen wij vorige week bespraken, vragen wij nu een wijle uw aandacht voor het Woord Gods, doch zoeken vooraf Zijn aangezicht om een verbeurde, ons onmisbare zegen.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt u in het 3e en 4e vers uit het 8e hoofdstuk van Paulus' zendbrief aan de Romeinen, waar Gods Woord aldus luidt:

3. *Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was, heeft God, Zijn Zoon zedende in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees.*
4. *Opdat het recht der wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest.*

Leerrede.

Vorige week hebben wij gehandeld over het begin van het 3e vers: "Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vlees krachteloos was", en hebben aangetoond dat de wet goed is, dat ook het werkverbond goed was, maar dat door de zonde het werkverbond verbroken is.

De wet is goed, maar er is geen zaligheid van te verwachten, doordat de wet ons niet de kracht geeft en toebrengt die wij nodig hebben om aan de wet te voldoen. Als dat wel het geval zou zijn, dan zou waarlijk onze rechtvaardigheid uit de wet zijn. Maar nu is zij door het vlees (wij zijn verdorven) krachteloos en ligt het ganse Adamsgeslacht verloren, verdoemelijk voor God. Wij zijn in een staat waaruit wij ons in eeuwigheid niet kunnen opheffen; niet kunnen oprichten. Alles schiet er in tekort.

Maar ... nu opent zich hier, met: "heeft God" de énige - maar ook volkómen - uitkomst uit onze verloren staat. Hier komen wij weer terecht bij - en worden er weer krachtig bij bepaald - dat die God, tegen Wie wij gezondigd hebben, zo'n dierbaar, dierbaar Wezen is, want Hij is bewogen geweest uit Zichzelf. Konden wij niet zalig worden - al was de wet goed - nu heeft God, Zijn Zoon zedende in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees.

Hier spreekt de apostel dus op zulk een wijze: kunnen wij niet zalig worden uit de wet en uit de werken, dan kan het uit God en uit Zijn genade. De zaligheid uit God. Let wel: de zaligheid niet vloeiende uit Christus, de tweede Persoon, maar uit God! God is de Auteur, de Oorsprong van het ganse heilswerk.

Wij leggen hierop de nadruk, omdat het ons, verdorven mensen, eigen is om als volgt te handelen en te oordelen: "Ja, wij staan bij God in de schuld, en oh, dáár kunnen wij benauwd voor zijn! Maar, alleen al de Naam van Jezus, dat doet zich veel tederder aanhoren, dus: je moet bij Jezus zijn tot zaligheid." Dáárom leggen wij er de nadruk op, welk een dierbaar Wezen God de eerste Persoon is, tegen Wie wij gezondigd hebben.

Hoe komt het, dat Hij Zich toornst over de zonde, die niet door de vingers kan zien en er ook niet overheen of langsheen werkt? Oók omdat Hij zo'n dierbaar, rein en volmaakt Wezen is; Hij kan niet met de zonde of zondige werken te doen hebben. Want wat een wreed onding is de zonde! Welk een ellende berokkent de zonde niet aan het Adamsgeslacht en aan een ieder mens in het bijzonder? Is het niet vreselijk? De zonden zijn móórdend.

Het ganse Adamsgeslacht, dus wíj, zijn harde wezens door onze val, want wij huizen met de zonde, wij huizen met satan, wij zijn in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren en houden mede die knoop van ongerechtigheid vast. God noemt het, dat wij zó hard zijn, dat wij een verbond gemaakt hebben met de dood en een voorzichtig verdrag met de hel. Wij staan dus bij God niet hoog aangeschreven.

Soms denken wíj dat Gød hard is; maar God zegt dat Hij dat niet is, maar dat wij hard zijn. Hoor maar eens uit Psalm 81:

Och, had naar Mijn raad
Zich Mijn volk gedragen!
Och, had Israels zaad
Op Mijn effen paân
Ijv'rig willen gaan,
Naar Mijn welbehagen!

Doet zich daarin niet aanvoelen het tedere ingewand Gods des Vaders? En wie zijn wij daar nu tegenover? Verhard door de zonde. Want een mens mag een hoogstaand eergevoel hebben, en gauw op zijn tenen getrapt zijn, gauw beledigd, en erg kieskeurig als het gaat over "ik", maar, hoe spreekt God over mij en u naar onze natuur? God gebruikt grove bewoordingen, hé? Want Hij zegt, dat wij een hoerenvoorhoofd hebben, een ijzeren nekzenuw, en dat wij weigeren schaamrood te worden. Zien wij wel dat Gød niet hard is, maar dat wij het zijn? Is het wonder dat Elíhu lust had om God te rechtvaardigen, en het voor zijn Schepper op te nemen, zeggend: "De adem des Almachtigen heeft mij levend gemaakt." En, in zoverre Job aan God hing, had hij lust ook die man te rechtvaardigen, ten spijt van zijn vrienden en van heel de macht der hel. Daarom maak ik u attent op dat korte woord: "Heeft God!"

Wij zijn zó, dat, al worden wij opgevoed onder de reine, gezonde leer van God, grootgebracht onder vermaningen met tranen, en gebeden, het ons koud laat. "Och ja, kijk eens, moeder de vrouw is nu eenmaal zo, en vader, ja, dat is een andere man dan gewoon, en ja, de mensen menen het wel goed, maar, wat zullen wij er van zeggen?" Als er aan de binnenkant geen beslag gelegd wordt, dan gaan wij verder en trekken ons van God en gebod niets aan, dan gaan wij dóór in onze zonden. Zó hard zijn wij!

Gevoelen wij nu niet: God is de Eerste. Hij is de Eerste, en dat al in de stilte der eeuwigheid. Dáár had God het al voorzien, dat de mens zo wonderlijk zou omlaag dalen. Dáár heeft Hij Zijn Zoon verwekt in gerechtigheid toen Hij sprak: "Wie is Hij, Die met Zijn hart Borg worde, om tot Mij te genaken." En aanstonds na de zondeval is Hij gaan verkondigen: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, tussen uw zaad en haar zaad; Datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen." Vervolgens heeft Hij het door de patriarchen en profeten laten verkondigen, laten voorstellen onder de ceremoniën der wet en

allerhande plechtigheden, en wanneer dan de volheid des tijds is aangebroken, heeft God het gedaan en gehandeld.

Hij zond: een engel? Een hemelheraut? Neen. Die had God wel verschillende keren gezonden, zoals bijvoorbeeld de engel Gabriël gezonden was tot Zacharias en tot Maria, om hun te prediken en te verkondigen van Zijn genade en van het aanstaande heil, maar toen zond Hij Zijn Zoon! Die eenswezens was met de Vader, Licht uit Licht, God te prijzen tot in eeuwigheid; van eeuwigheid God, krachtens eeuwige generatie, Zijn eniggeboren Zoon. Die zond Hij, om aan te nemen datzelfde vlees en diezelfde natuur van mij en van u, maar zonder zonde, opdat Hij de broederen in alles gelijk zou zijn, uitgenomen de zonde.

Immers, de gerechtigheid vorderde, dat de natuur die gezondigd had, die moest voor de zonde betalen. Nòch het bloed der stieren, noch dat der bokken, noch de as der jonge koe, besprengende de onreinen, kon heiligen van dode werken, om de levende God te dienen. Dat alles was niet toereikend, die alle waren maar voorbeelden.

De natuur, de eigen natuur, díe moest voor de zonde betalen. Daarom heeft de Zone Gods geen schijnlichaam aangenomen; ook is het niet zó, dat de goddelijke en de menselijke natuur in- en dooréén gemengd zijn. Neen. Hij, Die God was, nam ons vlees en onze natuur aan, om te zijn God en mens in één Persoon, waarin de goddelijke de goddelijke natuur bleef en de menselijke natuur de menselijke, nochtans in één Persoon tezamen verenigd.

Maar, hóe kan dat zijn? Ja, dat zei Maria ook. Want wie dat wonder vatten wil, die staat het verstand met eerbied stil. Hoe kan dat? Maria wist het niet. Zij zegt: "Hoe zal dat wezen, dewijl ik geen man bekenne?" Daar heeft de engel het geheim en de grootste verborgenheid van alle eeuwen geopenbaard, zeggend: "De Heilige Geest zal over u komen, en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduw; daarom ook, dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden."

Dus Christus zou geboren worden buiten de wet des huwelijks, dan zou Christus ook buiten het verbroken werkverbond vallen. Want door de werking des Heiligen Geestes zou uit de maagd Maria de Zone Gods geboren worden, waarachtig mens, zonder zonden. Toen God in het paradijs sprak, lag er al in vervat dat het zó zou geschieden, maar het was nog zo in het duister gehuld. Hoe kon dat zijn? Doch, dáár openbaart zich, wat God gesproken had van het Vrouwenzaad, en Dàt zou de kop van de slang vermorzelen.

Dit wonder Gods en der genade komt nu ten volle tot openbaring, het zou zijn uit het zaad van Maria. Daardoor kon Hij, Die God was, de broederen in alles gelijk zijn: vlees van ons vlees, been van onze beenderen, onzer gelijk, máár, wonder van alle wonderen: zonder zonde! Zelfs de gedachten van Maria, die Hem onder het hart gedragen heeft, vallen er buiten, want zij moet zeggen: "Hoe zal dat wezen?" Er zijn geen gedachten bij van een mens, ook niet van Maria. Daarom: "dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden." Alles van een mens weg. Zó heeft God Zijn Zoon gezonden en kon Hij dus de bekwame Middelaar zijn.

Kijk eens, zó iets kan God doen, de alléén volmaakt wijze en volzalige God. Waar alles moet verstommen, stelt God daar en bedenkt zulk een werk. Voor engelen? Voor vrienden? Voor goede, deugdelijke mensen? Neen, voor vijanden!... die, wanneer zij door Gods Geest verlicht worden, leren kennen: zulk een greepje vlees tussen vinger en duim, daar zit wel tienduizend pond tegenstand in tegen God, en zo zijn wij vanaf onze hoofdschedel tot onze voetzool toe.

Voor zulken, die, wanneer Gods Geest hen verlicht, moeten bekennen: ik ben als een madezak; alles leeft en wrielt van de zonde. Zó zijn wij, maar ik zeg erbij, als wij door Gods Geest verlicht worden. Anders mogen wij het belijden gelijk het in de Bijbel staat, maar dan zien wij het niet. Laatst hoorde ik nog van iemand die een heel brute uitdrukking had gedaan, door te zeggen: "Ik ben een kreng." Maar ... hoe beschrijft de profeet Jesaja het? "De maden zullen onder u

gestrooid worden." Dat gebeurt toch bij dood aas, dat op het land ligt? Dat is nu de staat van een mens bij ontdekking.

In plaats van zulken met de bezem van het verderf van het toneel weg te vagen, bedenkt God zulk een werk, om hetgeen dat voor Hem niet meer is dan wat vuilnis, weer tot Zich te halen en in gunst en gemeenschap aan te nemen. Dat kan alleen almachtige liefde en wijsheid! Dat vermag alléén God!

Is het wonder dat de engelen in Efratha's velden het loflied aanhieven en begonnen met: "Ere zij God - want Hij was de Oorsprong - in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen." Wonder der genade. Dat het in de engelen was die hun beginsel bewaard hadden, maar ... "in mensen!" Dat verhoogt de glorie Gods. Zo hebben dan de engelen gezongen, toen God Zijn Zoon in gelijkheid des zondigen vleses zond.

Wat was er aan Christus voor onderscheid te zien? Hij heeft daar in Bethlehems stal gelegen, in een voederbak, in alle zwakheid des vleses. Niets was er te zien dat Hij aller engelen Heer en Hoofd was. Maar de engelen hebben daarin gezien Zijn grootheid en rijkdom; zij verlieten hun woonstede en tronen en kwamen eerst eens zingen. Want de engelen hebben ontdekt, dat door zo'n werk - daar God Zijn Zoon zond in gelijkheid des zondigen vleses - gevallen schepselen konden worden opgenomen in heerlijkheid, en met hen kunnen wij straks onze stem eenparig verheffen en zullen de hemelen vervuld worden met Hallelujahs, met het gezang van de lof en de heerlijkheid Godes.

In gelijkheid des zondigen vleses. Zelfs zó, dat men van Hem tijdens Zijn omwandeling op aarde zei: "Is deze niet de timmerman, de zoon van Maria, en de broeder van Jakobus en Joses, en van Judas en Simon?" Heel Zijn familie kenden ze wel. Gelijkheid des zondigen vleses. Hem hongerde, Hem dorste, Hij zat vermoeid van de reis terneder, Hij was slapende in het achterschip. Dit alles tekent ons, dat Hij de broederen in alles gelijk is geworden.

Maar, wat geen Henoeh, geen Samuël, geen David, geen Job, geen Daniël, niemand van de voornaamste der heiligen kon zeggen, dat kon die Enige zeggen: "Wie overtuigt Mij van zonde?" Dat kon niemand; daar moest alles zwijgen, want Hij had geen zonden. Zó zond God Zijn Zoon in gelijkheid des zondigen vleses.

Waarom deed God dát? Er staat: "en dat voor de zonde." Er staat niet: voor de dood, of voor de hel. Neen. Wat is de oorsprong van de ellende? Waardoor heerst satan over ons, en alle ziekten, kwalen, ellenden, de dood? Waardoor zijn wij der verderfenis onderworpen? Dat is: door de zonde. Waren er geen zonden, dan waren er ook geen wonden. Door de zonden is al de ellende.

De zonde: daar zijn wij in ontvangen en geboren, daar leven wij in, dat is onze natuur, die is ons volkomen eigen. Zelfs halen wij uit de reine natuur onze adem, en blazen hem stinkend en verdorven uit. Heel ons leven is zonde; alles is zonde. Omdat er nu zonden zijn, kunnen wij geen goed doen, want onze beste werken zijn nog zonde, daar ze van een zondig mens zijn.

Daarom vraagt ook onze catechismus: "Kunnen onze goede werken niet de gerechtigheid voor God of een stuk daarvan zijn?" Bijvoorbeeld de helft of 1/4, 1/8, 1/100, iets, enige gerechtigheid? Doch het antwoord hierop is, dat het niet gaat. Waarom niet? Omdat in het gericht van God alleen die gerechtigheid bestaan kan, die gans volkomen, en der wet Gods in alle stukken gelijkvormig is. Zelfs onze beste werken in dit leven zijn alle onvolkomen en met zonde bevekt, want ze zijn van een gevallen mens.

Wat moet dan vernietigd, wat moet dan overwonnen, weggedaan worden? Ja, laten wij bij het beeld blijven: wat moet als een misdadiger gegrepen, veroordeeld, gedood en geheel opgeruimd worden? De zonde! En dat is werk van Christus. Dat is Zijn arbeid geweest; daartoe is Hij geboren. Daarom is het Kerstfeest ons een prediking van: "Wat der wet onmogelijk was, dewijl

zij door het vlees krachteloos was." De zonde kon niet opgeruimd worden door de wet, maar zij móet weg, willen wij vrede en herstelling hebben met God. Nu heeft God Zelf het werk uitgedacht en heeft daartoe Zijn Zoon gezonden in gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde.

Tot welk doel? "De zonde veroordeeld in het vlees." Tot dat einde dus was het. Dan predikt ons Kerstfeest, dat wij uitgeschakeld zijn in alle werk tot zaligheid. Dat geheel onze godsdienst en al onze werken een groot fiasco moeten worden. Waarom? God huldigt alléén Zijn eigen werk; Hij is de Auteur en Uitdenker van het heilswerk door Jezus Christus. Daarom predikt ons Kerstfeest, dat wij bij onszelf te gronde moeten gaan. Zó uitgeschakeld worden, dat er niets anders overblijft dan: "Wees Gij mijn Borg."

Bedenken wij dat toch, opdat het niet zij: wat godsdienst, bidden, zuchten, naar de kerk gaan en daarbij vermenen zo maar niet wat (zal ik maar zeggen) oppervlakkig godsdienstig te zijn, want wij hebben al eens teksten, toestanden en gezichten gehad: "Maar já, de zaak op zichzèlf missen we toch nog, hè?! Mocht Jezus toch nog eens bij ons geboren worden." Zo kunnen we wel praten tot de wereld over honderd jaar nog bestaat, en als wij dan nog leven, dan zouden we nòg zo zijn!

Wij moeten de zaken leren kennen zoals ze zijn, en ons de leer Gods onderwerpen, wat de apostel deed zeggen: "En alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus." God heeft Zijn Zoon gezonden om alles te doen, maar òns geen plaats gegeven in het werk van zaligheid! Hij heeft ons overal netjes buiten gehouden, maar aan Zijn Zoon die plaats gegeven. Hij roept ons toe: "Ziet, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Denwelke Mijn ziel een welbehagen heeft." Alsof God wil zeggen: gaat gijlieden maar heen met al uw eigen knechten van deugden, plichten, wetsbetrachting, allerhande formaliteiten, godsdienst, ja wàt niet al. Er is maar één Knecht, en dat is de Mijne, en Ik wil hebben dat gij die Knecht eert! Zó is God. En het is betamend, alleszins passend: Zijn Zoon, en DÍe gezonden! Het is toch geen kleinigheid als wij bedenken: Zijn Zoon als een Knecht! Zijn Knecht!

Maar de Koning moet ook òns als Knecht dienen, want anders komt er van ons niets terecht. Dat wilde Hij Zijn discipelen ook leren. Want in de laatste nacht waarin Hij ook verraden werd, legde Hij Zijn opperkleed af, omgordde Zich met een linnen doek en toen geschiedde er ... weet gij niet wat? Oh ja, de voetwassing. Ja, ja, maar ... wàt betékent het? Dat gaat de Koning Zelf zeggen: "Wie is meerder, die aanzit, of die dient? Is het niet die aanzit? Maar Ik ben in het midden van u, als Eén Die dient."

De Koning wil benéden ons komen, ons díenen, want daartoe is Hij van de Vader gezonden. Zijn er hier nog die Jezus plaats geven? Die plaats maken voor Jezus en hun eigen werk wegwerpen voor de mollen en vleermuizen, opdat Hij Zijn arbeid, die Hij heeft daargesteld, eens aan onze ziel kan komen verheerlijken? Want dáártoe is Hij de Knecht Gods, en wil Hij de onze zijn, en in het midden zijn als Eén Die dient.

Het is toch wat, dat wij zo'n Vorst der aard - Die die hulde waard is - buiten de deur van ons hart houden, omdat wij Hem niet vertrouwen, omdat wij zèlf proberen het lek boven water te pompen. Hij is door de Vader gezonden in onze staat, zònder zonde, opdat Hij de aangewezen Persoon zou zijn, het grote Middelpunt, waar alles op aangewezen is.

Hoor eens wat hier staat: "en dat voor de zonde." De zonde moest vernietigd, uitgedelgd worden. Want God kon niet aannemen als er maar de minste zonde voor Zijn aangezicht was. Wat moest er dan aan gedaan worden? Dan moest er voor betaald worden. Wat gold door de zonde? De heilige, reine wet Gods - die het uitgedrukte beeld is van de reine natuur van God - eiste, dat de ziel die gezondigd had moest sterven, en: zonder bloedstorting geen vergeving. Er is geen andere weg om voor de zonde te betalen.

Wij zijn bezig met: "Ik beloof het U, Heere, en wij zullen het wel anders doen, en och Heere, en mocht het eens." Het gáát niet!! Er moet betaald worden. Daarom sprak Christus ook: "Hoe worde ik geperst, totdat het volbracht zij!" Hij is geboren en op aarde gekomen om voor de zonde te betalen, want de zonde moest totaal voor God weggedaan worden. Zó, alsof zij nooit bestaan had. Daartoe zond Hij Zijn Zoon, in gelijkheid des zondigen vleses. Er moest betaald worden door de natuur die gezondigd had. Voor de zonde.

Dan staat er nog bij hoe de zonde veroordeeld is, namelijk: "in het vlees." Dat is: in Zijn offerwerk. Want Hij kwam in ons vlees op aarde om te lijden. Immers, de Godheid kon niet lijden, anders was de Godheid niet volmaakt, dan zou er een zwakheid in de Godheid zijn, en dat kàn niet. Daarom moest Hij naar Zijn mensheid lijden. Ook de apostel Petrus spreekt er van, dat Christus in het vlees geleden heeft. Juist dàt bedoelt hier ook Paulus: "in het vlees." Hij moest Zijn bloed laten vloeien, Hij moest sterven. Het kon op geen andere wijze, want dat vorderde de wet. Dat was naar recht en wet.

Nu heeft Christus Zich geheel en al onderworpen, vrijwillig. Voor zichzelf behoefde Hij niet te sterven, want Hij had geen zonde. Hij behoefde niet voor Zichzelf te betalen, want Hij had geen zonde. Hij heeft Zich geheel gegeven om Zich vlekkeloos, onstraffelijk op te offeren voor de zonde. Hij gaf Zich, gelijk onder het Oude Verbond een brand- en slachtoffer was tot wegneming van de zonde, opdat het volk toegang zou hebben tot het wereldlijk heiligdom. Zo wilde Jezus Christus Zich geven en voor de zonde betalen. Wij konden nog wel even het 4e vers zingen uit de 40e Psalm:

Brandofferen, noch offer voor de schuld,
Voldeden aan Uw eis, noch eer. ...

Zo is Hij dan vrijwillig in ons vlees en onze natuur op aarde geopenbaard. Maar ook heeft Hij Zich vrijwillig in de dood gegeven, opdat Hij zou kunnen zijn de volkomen, de bekwame Middelaar. Hij is zulk een volkomen Middelaar, die al de zonden van Zijn kerk nam, als Middelaar deze Zich toe-eigende en stierf. Die nu gestorven is, die heeft opgehouden van de zonde; die zaak was voorbij.

Christus Zelf had geen zonde; ja, dan kon Hij niet in het graf blijven, daarom staat Hij de derde morgen verheerlijkt op. De dood kon Hem niet houden, de hel had geen macht en het graf was ook alle heerschappij kwijt. Nu mag er gezegd worden: "Ja, maar, Hij had de zonden van Zijn ganse bruidskerk." Ja, doch die had Hij uit liefde geëigend; uit liefde tot God en uit liefde tot de kerk. En de liefde is de vervulling der wet, dus dáárin stond Christus óók rein naar de wet en ook rein in het gericht van God.

Hier hebben wij een gans volkomen werk, zó geheel volkomen, dat er door ons níets gedaan kan worden om de zonde te verzoenen. Maar ... màg het? Als wij het trachten te doen, dan eigenen wij ons een plaats toe - meten ons een plaats aan - die God Zijn Zoon heeft toebedacht! Wat wil God dàn van ons? Dat wij ons in schuld en in schande vernederen, en in onze onmacht openbaar komen.

Er was eens een student van Luther die op sterven lag. Toen hij daar kwam, had Luther een heel onderhoud met hem en zei: "Mijn zoon, gij staat aan de drempel der eeuwigheid, en straks staat ge voor de Rechter van hemel en aarde." Hij bracht hem (daar op zijn leven, zelfs op zijn uitwendig leven wel eens wat aan te merken was geweest) onder het oog hoe zijn leven was geweest, en toen hij zijn geest uitgepraat had zei hij: "Mijn zoon, hebt gij wederkerig nog iets te zeggen?" Toen was zijn antwoord: "Ja, Vader, hier ligt een door schuld verscheurd gemoed - maar, voegde hij er bij - het is ook besprengd met Christus' bloed, dat door 't geloof de schat van

't liefdehart Gods in zich bevat." Toen omarmde Luther hem, kuste hem en sprak: "Zijt gij zo toegerust, mijn zoon, vaarwel dan, tot de overzijde van het graf!"

Dat levert ons Christus op: "de zonde veroordeeld in het vlees." Die zijn ten onder gegaan. Daar heeft Christus voor gezorgd. Wie het nu is, is het; of het de jongste of de oudste onder ons is, maar als er deze avond één in schuld en boete voor God kwam, belijdend: "ik heb de hel verdiend", en hij viel over aan de zijde van God, dat het recht was, dan zou deze avond nog voor de dag komen de waarachtigheid van Christus' werk, waartoe Hij geboren is, namelijk om te lijden en te sterven en dat voor Zijn ellendigen, om hen de zegeningen des verbonds deelachtig te maken. Het is geen kleinigheid, hoor! Och, alleen al de Naam van Jezus moest ons wel als van vreugde doen opspringen.

De wereld viert soms "feest", maar wat hebben ellendige, verloren zondaren - die aan hun eigen kant ten onder moeten gaan - redenen om feest te vieren: "Christus geboren!" Niet voor goede, deugdelijke, lieve, aardige mensen, maar voor mensen die hun oordeel moeten aanpakken en zich Gode moeten onderwerpen! Aan hen wil Hij dat werk openbaar brengen.

Laten wij dan leren om weg te werpen - als waardeloos - al onze godsdienst, onze deugden, onze plichten, onze waardigheden en eens voor de dag te komen met: schuld, schuld, schuld! Zonde, zonde, zonde! Om ons voor God te vernederen!

Dat Christus zo'n arbeid gedaan heeft, is opdat wij voor het aangezicht Gods vrijuit zouden kunnen gaan. Wij vrijuit zouden kunnen gaan? Ja, inderdaad! Immers, onder het Oude Verbond was het, dat, als iemand gezondigd had, dan kon hij dat niet eventjes zèlf voor mekaar brengen, maar hij moest dan met zijn zonde voor de dag komen; met een offerande voor zijn zonde moest hij voor de priester komen. Dan werd op dat offerdier de hand gelegd, als teken dat de zonden op dat dier overgingen en daarna slachtte de priester dat dier. Die gezondigd had was er dan toeschouwer van: dat dier sterft in mijn plaats, opdat ik vrij in en uit kan gaan en in het heiligdom Gods mag verkeren. Zó is het met Christus.

Mocht iemand nu nog vragen: "Maar de wet dan?" Nu, Christus heeft zowel aan de eerste als aan de tweede wetstafel voldaan, want Hij heeft betaald voor de zonde. Daarom voegt de apostel er nog bij: "Opdat het recht der wet vervuld zou worden." Hoe vervuld? Door ons? Neen, dat zegt Paulus niet, maar: "In ons."

Door de kracht en genade des Geestes wordt ons toegepast en geschonken wat Christus gedaan heeft op Golgotha. En door die Geest Gods herteeld, wedergeboren, gerechtvaardigd en geheiligd, worden wij in Christus aangemerkt, als zijnde in overeenstemming met de wet, omdat Christus Eén voor allen voldeed, en God ons in Hem aanziet. Zo komen wij dus voor Zijn aangezicht in Christus als hadden wij nooit zonde gedaan noch gekend, zodat wij in Christus voor God rein, heilig en rechtvaardig zijn.

Vervolgens wordt er nog bijgevoegd: "Die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest." Dus, de genade plaats geven en God door Zijn genade en Geest heerschappij laten voeren, zodat men naar de Geest wandelt, en niet naar het vlees. Want al lopen wij nu met nog zo'n vroom gezicht, en "zó hoort het", en "zó moet het" en "zó betaamt het", maar het gaat buiten Christus en de genade om, dan is het een wandelen naar het vlees!

Dat monniken en nonnen dat nog doen, nu ja, maar dat protestanten dat doen!! Dat protestanten, aan wie vrije genade verkondigd wordt, steunen op: "ik ben, ik doe, ik laat", dat is ten hoogste ontierend voor Christus. Waar moeten wij dan op steunen? Alleen op Hem, die enige Heiland, van Wie een Jacob leunend op zijn staf zei: "Op Uw zaligheid wacht ik, HEERE!" Dàt geeft de vrijheid.

Wat zal ik er dan nog meer bijvoegen? Och, dat het de Heilige Geest Zelf doe. Dat Hij ons het verstand verlichte, het hart schikke en ons een gezegend Kerstfeest bereide, om de Naam onzes Gods te verheerlijken, opdat wij er de vrucht van mogen wegdragen, en die vrucht zich ook uitspreke tot onze naaste. Ja, brengt Zijn genade en Zijn liefde hartelijke wederliefde teweeg, dat wij dan zó in de liefde wandelen, dat door onze handel en wandel onze naaste voor Christus gewonnen worde, en de Almachtige nog in vrucht openbaar brenge, zodat het gezien wordt: dat is een volk, een zaad van de HEERE gezegend. Dat Hij ons dan daartoe bedauwe met Zijn Geest en genade, tot dat gewenste einde, Zijn Naam en goedheid tot heerlijkheid. Amen.

Slotzang.

Psalm 100: 4

Want goedertieren is de HEER, ...

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes zij en blijve met u allen. Amen.